

Visok nivo interpretacije romantičarske poetike

Otvaranje jedanaestog Nikšić gitar festivala, i ove godine je, kao i u prethodnim sezonama, upriličeno koncertom Crnogorskog simfonijskog orkestra, pod dirigentskom upravom maestra Grigorija Kraska. Kao pokrovitelj takmičarskog dijela festivala, održanog u maju 2016, i kao suorganizator ove manifestacije, Muzički centar Crne Gore je po deveti put zajedno omogućio pobjedniku konkursa da nastupi sa našim simfoničarima i stekne dodatno iskustvo i interpretatorsku nadgrađnju u domenu orkestarske muzike. U okviru programa podrške razvoju kulture u Nikšiću, pred punom salom Nikšićkog pozorišta, sa CSO-om je nastupio ukrajinski gitarista Marko Topčić, dobitnik više od pedeset međunarodnih nagrada.

Gitara i orkestar

Program otvaranja uključio je „Koncert za gitaru i orkestar“ W501 brazilskog kompozitora Eitora Vilja Lobosa i „Simfoniju br.2“ u c molu, op.17 Petra Iljiča Čajkovskog. I pored toga što djela pripadaju različitim stilskim epohama i što se kompozitorske poetike mnogome razlikuju, ova dva ostvarenja ipak imaju jednu zajedničku

UVERTIRA: CSO na otvaranju Nikšić gitar festivala

crtu koja podrazumijeva korišćenje folklornih elemenata putem simuliranja, citiranja ili parafraziranja imitativnih matrica. Lobos je koncert napisao 1951. godine i u njega utkao brojna kompoziciona rješenja svojih prethodnih gitarskih ostvarenja. Trostavčno koncipirano, djelo je posvećeno čuvenom gitaristi Andrusu Segoviji, na čiju je sugestiju kompozitor u drugom stavu inkorporirao kadencu i prvobitni naziv „Končertantna fantazija za gitaru i mali orkestar“ preimenovao u postojeći.

I pored toga što u djelu Lobos ne doseže onaj stepen komunikativnosti i interakcije sa slušaocem, koji to nedvosmisleno ima žanrovski isto ostvarenje Hoakina Rodriga, topli i neposredna interpretacija Marka Topčića i CSO-a ipak je bila prijemčiva auditorijumu Nikšićkog pozorišta. Solista je karakterno uvjerljivo implementirao brazilske folklorne elemente u prvom stavu i izuzetno izražajno i senzualno odsvirao solo kadencu drugog stava. Nastupi sa ostalim solo dionicama (klarinet, oboa, fagot, viola, horna) često su

ispitali kontraste zvučnih boja, dok je maestro Krasko jako uspješno kontrolisao sveukupan volumen orkestra, kako ne bi došlo do anuliranja zvuka gitare. Topčićev visok nivo tehničke realizacije zahtjevnog trećeg stava, i nesvakidašnji senzibilitet koji je naročito došao do izražaja na bisu, u „Posljednjem tremolu“ paragvajskog kompozitora Augustina Barioisa, razotkrili su potencijal zbog kojeg je ovaj mladi umjetnik s pravom pobjednik velikog broja svjetskih takmičenja.

Muzički centar Crne Gore je omogućio pobjedniku prošlogodišnjeg konkursa Marku Topčiću da nastupi sa simfoničarima i stekne interpretatorsku nadgrađnju u domenu orkestarske muzike

Svečan ton

U nastavku programa izvedena je „Simfonija broj 2“ u c molu, op.17 Čajkovskog iz 1872. godine. Zbog korišćenja ukrajinskih folklornih melodija, poznati moskovski kritičar Nikolaj Kaškin simfoniju je prozvao „Mała ruska“, kako je u to vrijeme često nazivana Ukrajina. Vedar, razigran karakter i svečan ton ovog četvorostavčavnog djela umnogome su doprinijeli njegovoj popularnosti. Pastoralni zvučni prostor inicijalne teme topli i nadahnuti je tumačila hornistkinja Ana Abramović, dok su čvrst, gust i odsječan ton gudača, njihova

picikata u kombinaciji sa uvjerljivim solom fagotiste Antona Nasevskog oblikovali materijal prvog stava. Od smjene folklornih prizvuka sa preciznim, „kvazi-marševskim“ ritmom u daraljski (drugi stav), preko revnosno i fluentno obrađivanog sadržaja skerca, uz konstantnu teksturnu preglednost, maestro Krasko je vješto vodio dramaturšku nit djela. Zbog odlične iskontrolisanosti dinamike, pribranih nadovezivanja gitaristarskih dionica, fokusiranosti tona, širokih poteza gudačima koji su pospješivali gustinu i intenzitet zvuka, kao i stabilne i moćne ritmičko-metričke ravni u korpusu udaraljki, CSO je uz vodstvo maestra Kraska zrelo akumulirao i oslobodio energiju u klimaksu finalnog stava. Kao i na brojnim koncertima u prethodnoj sezoni, orkestar je još jednom potvrdio visok nivo interpretacije jedne romantičarske poetike, što je nakon izvođenja simfonije, a potom i bise (Dvoržakova „Slovenska igra br.1“) prepoznala i velikim aplauzom nagradila i nikšićka publika.

Vanja VUKČEVIĆ